

Serie Traditiegetrouw

Fierljeppen kan echt niet alleen in Friesland, weet Hanna (19), afkomstig uit een echte polsstokfamilie

Jake van Dam springt, op de schans kijkt Hanna Stigter toe. Beeld Werry Crone

Het was een Fries die het fierljeppen meer dan zestig jaar geleden naar Jaarsveld bracht. Inmiddels is het polsstokverspringen niet meer weg te denken van het Utrechtse platteland.

Judith Harmsen 14 augustus 2024, 22:00

Haar handen met witte nagellak houdt de 19-jarige Hanna Stigter afwisselend boven en dan weer naast haar ogen. Zo maakt ze een venster in de lucht waarmee ze scherp stelt op de metershoge

knieën. Gaat ze de overkant halen? Ze wiegt naar achter en zet dan aan.

Advertentie

Wilt u elke dag de Middag nieuwsbrief van Trouw ontvangen via e-mail?

E-mail

Verstuur

Het is maandagavond, de trainingsavond bij Polsstokvereniging Jaarsveld. Hier aan de rivier de Lek wordt de sport beoefend die ze in Friesland ‘fierljeppen’ noemen. Daar wordt de sport gezien als typisch Fries, maar ook in de omgeving van Lopik, in de provincie Utrecht, wordt al ruim zestig jaar met een polsstok over water gesprongen.

Niet alleen Jaarsveld, maar ook de nabijgelegen plaatsen Linschoten, Polsbroekerdam, Kockengen, Zegveld en het Zuid-Hollandse Vlist, hebben een eigen polsstokvereniging. De regio heeft een eigen bond, de Polsstokbond Holland, en een actieve competitie. Sinds 2018 is de traditie bijgeschreven in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland.

Journalist uit Winsum

Op de schans klinkt het geroffel van voeten, als Stigter richting de polsstok sprint. Achter haar rent een teamgenoot mee. ‘Doorlopen, doorlopen, doorlopen’ klinkt het over de dijk. Acht jaar was Stigter

herinneren hoe machtig het voelde om na veel droog trainen voor het eerst over het water te springen.

Advertentie

Iedereen rendement

Als mensen zich goed voelen in hun omgeving, heeft dat een positieve impact op de waarde van vastgoed. Met een rendement van 7% tot 9%.

Gesponsord door:
SECTIE5 **Sectie5**

[LEES MEER](#)

Toegegeven, het was een Fries die de sport in de jaren zestig naar de provincie Utrecht bracht. Op dit recreatieterrein, toen nog in handen van een boer die aan de overkant woonde, werd destijds jaarlijks een fokveedag gehouden. Die agrarische dag ging gepaard met allerlei activiteiten en het was een journalist uit Winsum, werkzaam voor een lokale krant, die in 1963 suggereerde dat er wellicht ook wel met een polsstok over een sloot gesprongen kon worden.

Sindsdien is de sport niet meer weg te denken uit de omgeving. In 1966 was hier al geen veekeuring meer. Maar dat jaar werd wel voor het eerst een tweekamp gehouden. Een wedstrijd tussen een Fries en een Hollands fierljepteam.

'Heb ik een nieuwe onderbroek mee?'

De Nederlandse polsstokkers doen niet onder voor hun Friese concurrenten. Sterker nog, het Nederlands record fierljeppen is in handen van een Woerdenaar, bioboer Jaco de Groot. Ook de Nederlands recordhouder bij de junioren komt uit de omgeving. Al wordt Reinier Overbeek uit Benschop, die inmiddels bij de senioren uitkomt, wel op de hielen gezeten door nieuw talent, zegt Rick Boer, voorzitter van de Polsstokvereniging Jaarsveld.

Zelf sprong hij ook, vertelt Boer. Een tijdje terug alweer inmiddels. Nu kijkt hij toe hoe zoon (6) en dochter (9) op de warme zomeravond van de grote schans afspringen. De overkant gaan ze niet halen, weet ook trainer Jake van Dam. Maar het is goed om al eens te ervaren hoe het is om zo hoog te staan. “Heb ik een nieuwe onderbroek mee?”, vraagt de zesjarige Coen zijn vader voor de zekerheid, voor hij te water gaat.

Zo gaat het vaak, hier in de omgeving. Kinderen beginnen met springen omdat ze klasgenootjes of familieleden hebben die de sport beoefenen. Ook in andere regio’s is weleens geprobeerd een polsstokvereniging op te zetten, weet Boer. In Veenendaal bijvoorbeeld. Maar daar werd de sport nooit zo’n succes als hier, in het groene hart, waar de sport een vanzelfsprekend onderdeel is van het leven.

Extra meters winnen

Na behendig omhoog te zijn geklommen in de polsstok, landt Stigter met een doffe klap aan de overkant van de sloot. Haar voeten in het mulle zand. Ook zij komt uit zo’n polsstokfamilie, vertelt ze. Haar vader, haar oom, haar broer en zus en enkele neven en nichten sprongen allemaal wedstrijden.

Stigter komt uit bij de dames en doet er alles aan haar persoonlijk record (13,76 meter, om precies te zijn) te verbreken. Daarvoor traint ze onder meer op haar insprong. Ze is klein van stuk en kan dus minder gemakkelijk hoog in de polsstok springen. Bovendien is ze

dooie punt te trekken en zo de overkant te halen. Gelukkig kan ze snel klimmen, en durft ze hard aan te rennen, zegt ze. Daardoor kan ze de stok toch wat verder in het water plaatsen, en zo wat extra meters winnen.

Terwijl de augustuszon daalt, herhaalt Stigter haar ritueel. De blik op de polsstok, haar handen langs haar ogen om de rest van de wereld uit te bannen.

Op dit soort momenten is het stil in haar hoofd. Zelfs bij wedstrijden hoort ze het gejuich en het commentaar niet meer. Om haar heen een waas. Alleen de polsstok die verderop uit het water steekt, ziet ze scherp. Een sprint, dan een afzet. Dan vliegt ze.

Over de serie 'Traditiegetrouw'

Elke regio telt, stelt het nieuwe kabinet. In een reis door Nederland gaat *Trouw* op zoek naar tradities die de lokale ziel vormgeven. Van de papierknipkunst tot draaksteken: Nederland zit vol met 'immaterieel erfgoed', de levende vorm van erfgoed die je niet in een museum kunt bekijken. Het zijn rituelen, sociale gewoonten of tradities die samen, en vaak lokaal, worden beoefend.

Eerdere verhalen leest u terug via trouw.nl/traditiegetrouw.

Lees ook:

De koning der piraten begon in de schuur van Martin in Valthermond

Als schrijver en componist is Martin Sterken een ambassadeur van de piratenmuziek. [‘Dit bestaat. Dit hoort bij Nederland.’](#)

Ook interessant voor u

Op basis van bovenstaand artikel

Goedemorgen

Valentina doet 'als langzame vrouw' mee aan de Paralympics, niet 'als snelle man'

Wielrennen

Puck Pieterse deed om te trainen mee aan de Tour en staat nu tweede in het klassement

Ruurd van der Leij maakte zijn eigen natuurgebied en ijsvogels weten het te vinden

Een gigantisch drieluik voor Femke Bol

Tv-column

'Nederland op film' toonde de geboorte van de zorgzame, speelse man

Ochtend nieuwsbrief

Schrijf u in en ontvang iedere ochtend een overzicht met de belangrijkste stukken uit de krant.

Advertentie

Tip hier onze journalisten

Algemeen

[Over ons](#)

[Opiniestuk insturen](#)

[Privacystatement](#)

[Abonnementsvoorwaarden](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Cookiebeleid](#)

[Privacy-instellingen](#)

[Auteursrecht](#)

[Colofon](#)

Service

[Klantenservice](#)

[Bezorgklacht indienen](#)

[Bezorging pauzeren](#)

[Bezorging wijzigen](#)

[\(Bezorg\)adres wijzigen](#)

[Adverteren](#)

[Losse verkoop](#)

Meer Trouw

[Abonneren](#)

[Nieuwsbrieven](#)

[Digitale krant](#)

[Webwinkel](#)

[RSS-feeds](#)

[Facebook](#)

[Twitter](#)

Navigeer

Columnisten

Recensies

Archief

Op alle verhalen van Trouw rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@trouw.nl.

© 2023 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden

Voorpagina

Editie

Best gelezen

Rubrieken